

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
Факультет іноземної філології**

**НАУКОВІ РОЗВІДКИ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

Збірник тез наукових доповідей

Випуск 4

Електронне видання

Харків – 2023

<i>Ігнатенко Ігор</i> . Категорія суб'єктивної модальності в сучасній лінгвістиці	34
<i>Ільченко Анастасія</i> . Особливості воєнного медіадискурсу в онлайн-ЗМІ	35
<i>Іщенко Неллі</i> . Репрезентація міста майбутнього в романі-антиутопії ХХ ст.	37
<i>Капінос Ігор</i> . Топографічні параметри оповідання Б. Д. Пенкейка "Trilobites"	38
<i>Катрич Карина</i> . Вербалізація концепту HAMMER у контексті сучасної англійської мови	41
<i>Кисіль Олександр</i> . Комунікативно-прагматичні аспекти висвітлення війни в Україні в англомовній пресі	42
<i>Колесник Марія</i> . Гендерні стереотипи та гендерні ролі в романі «Ущелина» Доріс Лессінг	43
<i>Конвалова Дарина</i> . Особливості перекладу політичних промов українською мовою	44
<i>Копилова Дар'я</i> . Портретні характеристики головних героїв у новелах Стефана Цвейга	46
<i>Коптєва Тетяна</i> . Невербальні засоби комунікації	48
<i>Корж Дар'я</i> . До питання структурного моделювання термінів	49
<i>Корнєєва Юліана</i> . Національний характер британців у картині світу та його особливості	50
<i>Кравець Сергій</i> . Літературно-художні оніми як особливий тип власних назв	51
<i>Криворучко Ірина</i> . Мовна об'єктивація російсько-української війни в сучасному англомовному газетному тексті	53
<i>Кудій Марія</i> . До питання евфемізації сучасного політичного дискурсу	54
<i>Lipatnikov, Roman</i> . Using Internet Resources for Developing English Communicative Competence	55
<i>Людкевич Вероніка</i> . Лексико-стилістичні особливості перекладу кінотекстів українською мовою	56
<i>Макєєв Євгеній</i> . Лінгвістичний статус ергонімів	58
<i>Макітренко Катерина</i> . Пейоративна лексика як інструмент маніпуляції в політичному дискурсі	60
<i>Марцін Єлизавета</i> . Засоби експресивізації у блогах Джонні Вейра	61
<i>Матушек Олена</i> . «Вторинні» стилі в романі Джона Фаулза «Маг»	62
<i>Мірошніченко Ірина</i> . Лінгвістичні засоби вираження непорозуміння як складова комунікативної компетенції	64

НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ

Тетяна КОПТЄВА

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент О. В. Єгорова

Невербальна комунікація посідає значне місце в житті людини і суспільства, без невербальної комунікації співрозмовники можуть не порозумітися і внаслідок цього опинитися в конфліктній ситуації. Тому останні роки активізовано дослідження саме цього виду спілкування задля покращення розуміння і використання невербальних засобів комунікації у будь-яких сферах суспільства. Особливо актуальним постає питання репрезентації невербальних засобів комунікації при дослідженні художніх текстів, оскільки у процесі відображення невербальних засобів комунікації у тексті автори творів художньої літератури використовують механізм трансформації невербального у вербальне і це сприяє ліпшого розуміння читачем художнього тексту написаного автором [1, с.17].

Невербальні засоби комунікації вже було досліджено у працях: Ю.Бабія, Ф. Бацевича, М. Гавриш, І. Горелова, Н. Киселюк, І. Ковалинської, Т. Коваль, О. Криницької, Л. Синявської та інших.

Так, на думку І. Ковалинської, невербальна комунікація є обміном та інтерпретацією між людьми невербальних повідомлень, закодованих і переданих особливим способом, а саме: за допомогою виразних рухів тіла, звукового оформлення мовлення; певним чином організованого мікросередовища та оточення людини; використання матеріальних предметів, що мають символічне значення [3, с. 82].

Поняття невербальних засобів комунікації у лінгвістичних дослідженнях має різні визначення. Вони визначаються як: 1. несловесні засоби, які супроводжують мовне спілкування та беруть участь у передаванні інформації [2, с. 6]; 2. набір компонентів немовного характеру, які мовець створює в результаті фізичної (жестово-рухової та голосової) діяльності під час комунікації та використовує поряд із вербальними засобами через набуття ними комунікативної значущості в процесі спілкування [4, с. 14]; 3. елементи комунікативного коду, які мають немовну (але знакову) природу і разом із засобами мовного коду служать для створення, передавання і сприйняття повідомлень [2, с. 59].

На думку учених-лінгвістів І. Ковалинської, С. Голощук, Л. Синявської, Л. Солощук та ін., враховуючи простір, час, рух як головні характеристики невербальних засобів та системи їх сприйняття і відображення (зорова та акустична), виділяться три групи невербальних комунікативних компонентів: кінетичний комунікативний компонент, проксемічний комунікативний компонент, просодичний комунікативний компонент [1, ст.14].

Так, кінесика – мова жестів, міміки, рухів всього тіла і вміння їх сприймати є важливими аспектами комунікації, як і проксеміка, що вивчає не тільки дистанцію, а й взаємну орієнтацію людей у просторі та їхні взаємовідносини у часі. Просодика ж займається вивченням інтонації, тону, наголосу, ритму, темпу, пауз і т.ін. Досліджено, що невербальна комунікація несе велике інформаційне

навантаження: за допомогою зазначених вище компонентів передається до 2/3 всієї інформації в процесі спілкування.

Література

1. Бабій Ю. А. Невербальні компоненти спілкування як засоби вираження емоцій та вивчення невербалістики у ЗЗСО (на матеріалі творів М. Коцюбинського) : дипломна робота. Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2021. 88 с.
2. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ : Академія, 2004. 344 с.
3. Ковалинська І. В. Невербальна комунікація. Київ : Вид-во «Освіта України», 2014. 289 с.
4. Солошук Л. В. Взаємодія вербальних і невербальних компонентів комунікації у сучасному англomовному дискурсі : дис. ... д-ра філол. наук : 10.02.04 «Германські мови». Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2009. 469 с.

ДО ПИТАННЯ СТРУКТУРНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ТЕРМІНІВ

Дар'я КОРЖ

Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент В. А. Борисов

У сучасному англomовному науковому дискурсі термін є невід'ємним складником фахової комунікації. Лексико-семантичні властивості термінів та їхнє структурне моделювання є важливими питаннями, що потребують детального вивчення. Дослідженням у цьому напрямі приділено значної уваги мовознавцями, серед яких І.М. Кочан, Т.Р. Кияк, П.О. Селігей, Т.І. Панько, Р.Ю. Кобрін та ін.

Поняття «термін» у мовознавстві походить від латинського слова *terminus*, що має значення «кордон, межа». Лексема «термін» у словниках та енциклопедіях трактується як слово або словосполучення, що позначає поняття певної галузі чи науки. Оскільки термін є основою метамови професійно орієнованого дискурсу, у сучасному мовознавстві висуваються певні вимоги до терміна: точність, системність, однозначність, мотивованість, експресивна й стилістична нейтральність. Кожна галузь знання оперує власними термінами, які й складають термінологічну систему даної науки.

Дослідження моделювання термінів, виокремлення основних структурних моделей є необхідним складником їх комплексного аналізу й обов'язковим для розуміння фахової метамови. Учені-мовознавці поділяють терміни за своєю будовою на прості – складаються з одного слова (*program, skill*); складні – складаються з двох слів і пишуться разом або через дефіс (*audiovisual, blackboard*); терміни-словосполучення, які складаються з декількох компонентів (*academic degree, mental action*) [1, с. 164]. Прості терміни є однокомпонентними та поділяються на дві групи: термін з однією основою (*student*) та термін з одним або кількома афіксами (*scholarship*). Усі складні терміни та терміни-словосполучення за кількістю компонентів поділяються на однокомпонентні,